

Aan de fractievoorzitters en de vertegenwoordigers van de deelnemende politieke partijen aan de gemeenteraadsverkiezingen 2018

verzendinggegevens

datum : 7 december 2017
kenmerk : AU17.11472
bijlagen : geen

onderwerp

Integer bestuur en integriteitstoetsing

behandeld door

Griffie
dhr. mr. drs. M. Huisman
telefoon (0223) 67 8101

uw gegevens

brief van : n.v.t.
kenmerk : n.v.t.

Geachte heer/mevrouw,

Op dinsdag 11 juli 2017 heeft er een bijeenkomst in theater De Kampanje op Willemsoord plaatsgevonden over het thema ondermijning. Hierbij zijn diverse deskundigen aan het woord geweest die ons duidelijk maakten dat georganiseerde criminaliteit steeds meer verwevenheid toont met de bovenwereld. Criminelen hebben mensen en partijen in de bovenwereld nodig om hun belangen te behartigen.

In de landelijke media verschijnen steeds vaker voorbeelden van dergelijke situaties. Zo zijn onder andere sportclubs en bedrijven gebruikt als dekmantel voor het ontplooiën van criminele activiteiten. Huurwoningen van woningbouwverenigingen zijn gebruikt als locatie voor de productie van hennep en huisjesmelkers lieten kwetsbare huurders voor extreem hoge prijzen in erbarmelijke omstandigheden wonen. Criminelen blijken creatief en invloedrijk te zijn, ook in de bovenwereld.

Georganiseerde criminaliteit ondermijnt het lokale gezag, verslechtert de veiligheid en leefbaarheid en levert schade op voor ondernemers en overheid. Het voorkomen en tegengaan van invloed van criminele organisaties op de bovenwereld is een essentieel onderdeel in de bestrijding van ondermijnende criminaliteit.

Wanneer het idee bestaat dat dit een 'ver-van-mijn-bed-show' is, dan wil ik u wijzen op een recentelijk gehouden enquête¹. Uit deze enquête, die door bijna 4.000 ambtenaren en politici werd ingevuld, blijkt dat er bij circa een kwart van de gemeenten in Nederland vermoedens bestaan van (poging tot) infiltratie door criminelen. Hierbij worden veelal zogenaamde 'stromannen' naar voren geschoven om de belangen van de criminelen in de bovenwereld te behartigen.

Uit de enquête blijkt verder dat criminelen zowel in grote als in kleine gemeenten proberen bestuurders, raadsleden en ambtenaren te beïnvloeden. Criminelen houden zich niet aan grenzen. In die zin is sprake van een landelijk probleem en beperkt het zich niet tot enkele provincies of gemeenten. Ik wil daarom benadrukken dat dergelijke ontwikkelingen zich ook binnen onze gemeente kunnen voordoen.

U vertegenwoordigt nu dan wel (ook) na 21 maart 2018 een bijzondere positie in de maatschappij, waarbij u als voorbeeld wordt gezien door de burger. Integriteit is één van de belangrijkste kernwaarden die hierbij van u wordt gevraagd. Ik verwacht dat ik namens u allen spreek als ik zeg dat wij als overheid criminele activiteiten op geen enkele manier mogen faciliteren. Met deze brief vraag ik u dan ook om een kritische maar bovenal rechtvaardige blik te werpen op (toekomstige) raadsleden.

Verder heb ik u voor het zomerreces de 'Handreiking integriteitstoetsing kandidaten voor decentrale politieke partijen' doen toekomen. Deze handreiking is ontworpen door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en kan als hulpmiddel dienen in het toetsen van uw kandidaten.

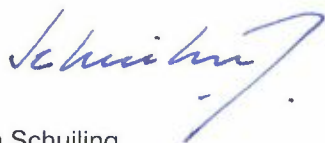
¹ Onderzoeksrapport Pro Facto: Criminele beïnvloeding van het lokale openbaar bestuur.

Ik wil u dan ook adviseren de tools in deze handreiking toe te passen bij het selecteren en beoordelen van uw (toekomstige) kandidaten.

Hierbij maak ik u er tevens op attent dat ik, net als bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2014, de kandidaat-wethouders door een daarin gespecialiseerd bureau expliciet zal laten screenen op integriteit. Deze screening is gericht op het inventariseren van risico's en het verkrijgen van advies, zodat indien nodig preventief en proactief maatregelen kunnen worden getroffen.

De burger heeft recht op een integere overheid. Het infiltreren van personen met ongewenste bedoelingen kan grote schade toebrengen aan het politiek bestuur in het algemeen en aan de naam van uw politieke partij; zowel lokaal als landelijk. Ik wil u daarom op het hart drukken om waakzaam te zijn bij het samenstellen van uw fractie in maart 2018.

Hoogachtend,
de burgemeester van Den Helder,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Schuiling', with a large, sweeping flourish extending to the right.

Koen Schuiling